

Ciorile, proverbe, legende si superstiții

Ela

Cioara este considerată, din cauza penajului închis și croncănitului supărător, o apariție cobitoare, de rău augur. Conotațiile funerare sunt ilustrate de câteva credințe populare, potrivit cărora, croncănitul, mai ales noaptea, e semn rău, de moarte: „**Când goraie cioara, e semn că ți se va întâmpla ceva rău**”; „**Ciori când ies noaptea, prevestesc rău**“.

Așa cum cântecul păsărilor nocturne auzit în timpul zilei e prevestitor de rău, la fel cântecul păsărilor cu un regim de viață diurn auzit noaptea e semn că se va întâmpla ceva rău (deoarece orice schimbare a regimului de viață normal e percepută ca fiind împotriva firii, și de aici pornesc și considerațiile privind latura lor divinatorie).

Statutul de pasare prevestitoare de moarte al ciorii *scorvus frugileus* este întărit mai ales de legătura biologică cu corbul *scorvus corax*, ruda sa mai mare, care nu se hrănește ca ea, doar cu grăunțe și insecte, ci cu hoituri, ceea ce i-a atras reputația nedorită nu numai de prevestitor al morții, ci chiar de agent al morții.

Totuși, în imaginarul popular, cioara mai este cunoscută și pentru alte semne prevestitoare, echivalând cu o valorizare pozitivă, ceea ce, într-un fel, atenuează funcția de prevestitoare a morții. Astfel, ea este prevestitoare a belșugului casei („**Când ți se strâng ciorile pe casă, e semn de belșug**“), devenind o „pasare binevoitoare omului, dorindu-i recolta bună”. Putem înțelege dorința ei ca omul să aibă o bună recoltă mai ales printr-un anume „interes”: dacă omul are o recolta bună, are și ea de unde mânca, mai exact, de unde fura..

Cioara mai este cunoscută și ca pasare care prevestește schimbările meteorologice, anunțând, în special, vremea rea, ploaia și viscolul: „**Când umbla cioarele și stâncile cârâind, se va strica vremea**”; „**Când vin ciorile de cu toamna, e semn că vine și iarna**” „Când ciorile se strâng multe la un loc și nu-și află stare sau alinare, zburând de colo-ncoace, prevestesc apropierea unui viscol mare și ger, iar vara ploaie, vânturi și furtuni mari”. Astfel, ciorile, păsări hibernale, „fac a vreme rea”, potrivit credințelor populare.

Reputația acestor păsări nu este tocmai „nepătată”, poate și datorită faptului că în Europa ele au fost considerate ca semne ale nenorocului. Chiar dacă în unele culturi vechi ele erau respectate ca păstrătoare ale legilor sacre, ciorile sugerează de obicei latura întunecată, necunoscută, și, de aceea, înspăimântătoare a lumii.

Superstiția ciorii ca semn rău poate să își aibă rădăcinile în faptul că aceste păsări se hrănesc cu leșuri sau în credința că nu se îngrijesc de puii lor. Din acest punct de vedere, Biblia nu a contribuit la o imagine mai pozitivă a ciorii, întrucât, în povestea lui Noe, aceasta pasare nu reușește să descopere uscatul mult dorit de după potop. Vestea bună este adusă de porumbel, devenit un simbol al păcii (cu o creangă de măslin în cioc) dar și o emblemă a pactului omului cu Dumnezeu.

Miturile grecești relatează despre zeița Athena pedepsind cioara pentru că era o purtătoare de vești proaste, interzicându-i accesul în Acropolis și transformând-o dintr-o pasare albă în una neagră.

Pentru celți, cioara era un semn al morții și al conflictului. În Anglia, vederea unei ciori solitare era un avertisment al nenorocului, croncănitul ei anunțând vreme rea. O cioară care croncănea de trei ori la rând în vreme ce zbura deasupra unei case, vestea sosirea morții. În Irlanda, ciorile adăstând în ramurile unui copac, fără a-și face cuib în el, erau considerate a fi suflete din purgatoriu

În Evul Mediu, vrăjitoarele foloseau piciorul unei ciori pentru a face incantații de moarte, iar în Rusia se credea că vrăjitoarele se pot transforma în ciori sau corbi. În Asia, în miturile chinezești

si japoneze, cioara era un simbol al iubirii, în special al celei filiale. Intr-o legendă chinezească, cioara devine nu numai un simbol solar, ci însăși soarele. Ca simbol al soarelui, cioara reprezintă principiul creator.

Pentru popoarele nomade, mai ales pentru cele care se ocupau de vânat, vederea ciorii la orizont indica adesea prezența unor turme de animale. Aceste păsări erau privite, așadar, ca o reprezentare a prosperității și hranei.

În culturile sedentare, agrare, ciorile nu erau binevenite, ca producătoare de pagube asupra culturilor, pentru alungarea lor folosindu-se “sperietorile de ciori”.

În cea mai pozitivă reprezentare, cioara era un însemn al transformării. În tradiția indienilor americani, cioara este o pasăre înzestrată cu talente supranaturale, asemeni coiotului. Ea este respectată ca un magician ce își poate schimba forma, destinat să învețe ființele umane cum să își ducă traiul. Unele triburi amerindiene atribuiau ciorii rolul de a apăra scrierile sacre ale Marelui Spirit.

Alte trăsături ale ciorii includ cunoașterea, elocvența, profeția, îndrăzneala, priceperea și viclenia, amăgirea și furțișaguri.

Binecuvântată cu lipsa simțului timpului, cioara poate trăi simultan în prezent, trecut și viitor. Înzestrată cu astfel de calități, ea poate naviga nestingherită între lumea întunericului și cea a luminii. În tradiția poporului Athapaskan din Alaska, cioara este considerată ca o creatoare a lumii, ea având și menirea de a călăuzi sufletele de-a lungul călătoriei finale către întuneric.

Cioara

Costi

Câmpul alb, ca un cearșaf,
Până-n zări se desfășoară...
Sus pe-un stâlp de telegraf,
S-a oprit din zbor o cioară,

Resemnată, ca-n vitrină
O reclamă pentru vulg,
Și ușoară ca un fulg
De funingine-n lumină;

Nemișcată-n vârf de par
Ca o acvilă pe-un soclu,
Oacheșă ca un hornar
Și macabră ca un cioclu;

Tristă ca un crep de doliu
În văzduhul diafan, -
Ca un punct aerian
Pe-al zăpezii alb orgoliu;

Neagră ca un as de pică,
Sub nemărginitul cer;
Singuratică și mică
Cât o boabă de piper;

Stranie ca un ponos
Al priveliștei de cretă;
Solitară și cochetă
Ca un cuc de abanos;

Gârbovă ca o feștilă
Într-un cap de lumânare;
Ca o mutră imobilă
De harap cu nasul mare,

Neagră ca o muscă-n lapte,
Și fantastică-n contur,
Ca un miez adânc de noapte
Cu lumină împrejmur;

Dar sinistră și pârlită
De la coadă până-n plisc,
Ca o pajură trăsniță
Într-un vârf de obelisc;

Fină ca o acadea
De țigeti topit la soare;
Prinsă-n falduri de ninsoare
Ca un fiong de catifea;
Ireală, ca un duh
Cu penajul ei feeric, -

Încrustată-n atmosferă

Ca un ou de ciocolată;
Amară și stingheră
Ca o prună afumată;

Cu alura interlopă
Ca un muzicant în frac,
Cuvioasă ca un popă
Și smolită ca un drac;

Demnă, ca un om celebru;
Mistică și fără chef
Ca un basorelieu
De pe-un monument funebru;

Incomodă-n soare, ca
Un gunoi în ochi; nefastă
Ca un *chibiț* ce-ți stă-n coastă
La un joc de bacara;

Suspendată ca o notă
Pe un portativ gigant;
Slută, ca o hotentotă
Părăsită de amant.

Mică-n mijlocul naturii
Ca un fir de praf de pușcă;
Neagră cum e cerul gurii
La un câine care mușcă.

Cruntă ca o vînătaie
Cauzată-n *match* de box;
Ca un bulgăre de cox
Care-a stat o noapte-n ploaie;

Ca o cupă de-ntuneric
Răsturnată în văzduh;

Gravă ca o rugăciune
Și posomorâtă ca o
Figurină de cărbune
Cu nuanțe de cacao;

Tragică, ca o emblemă
A obștescului sfârșit;
Sumbă ca o anateme
Aruncată-n infinit;

Mută-n liniștea câmpiei
Ca un bloc de piatră arsă,
Ca un ghem de beznă toarsă
Din fuiorul veșniciei, -

Atârnând de bolta goală
Ca un uger de catran
Unde pruncii lui Satan
Vin plângând, să sugă smoală;

Piază-rea, ca un blestem
Azvârlit așa-ntr-o doară
Creatorului suprem, -
Și banală... ca o cioară!

George Topârceanu - 1922
Din volumul "Migdale amare"

Legenda pelicanului

Marius

Pelicanul este o pasare. Iar șarpele dușmănește mult puii lui. Deci el ce face? își așează la înălțime cuibul lui, îngrădindu-l din toate părțile din pricina șarpelui. Ce face atunci vicleanul șarpe? Cercetează de unde suflă vântul și din partea aceea își trimite veninul săuspre a-i ucide. Deci vine pelicanul și vede că au murit puii lui. Atunci privește la nor și zboară la înălțime, întinzându-și aripile. Acolo își găurește cu ciocul coastele și prin nor picura în ei din sângele său și se trezesc. Prin pelican se înțelege Domnul, iar puii lui sunt Adam și Eva, firea noastră. Cuibul lui este paradisul. Iar șarpele diavolul cel răzvrătit. Deci șarpele, începătorul răului le-a insuflat prin neascultare protopărinților veninul sau și aceștia s-au făcut morți prin păcat. Dar Domnul nostru s-a înălțat, pentru iubirea Sa de oameni, pe cinstita cruce și din coasta sa străpunsa ne-a dăruit viața prin norul Duhului Sfânt. Simbol major al Cavalerului crucii și al trandafirului este acest pelican, unul dintre cele mai vechi simboluri ale umanității.

Una dintre cele mai răspândite credințe despre pelican este aceea că își ucide puii și îi învie, stropindu-i cu propriul sânge. Pelicanul este, în mod explicit, simbol al patimilor, de aceea îl găsim în numeroase invocări în litaniiile medievale: "Pie Pelicano, ora pro nobis". Toma de Aquino introduce mitul pelicanului în imnul Adorati pentru oficierea sfântului sacrament:

Același simbolism și la poetul german Angelus Silesius: "Trezește-te, creștine mort și vezi, Pelicanul nostru te stropește cu sângele său și cu apa din inima sa. Dacă o primești cum trebuie, vei fi pe loc viu și sănătos". Dramaturgul suedez August Strindberg recurge la simbolismul pelicanului pentru a sublinia sacrificiul paternal și dragostea față de copii. Iconografia creștină a făcut din pelican un simbol al lui Hristos, iar Strindberg face această analogie, arătând că datorită sacrificiului tatălui, copiii au înțeles adevărul eliberator. Simbolul pelicanului este dual: pe de o parte el înseamnă moarte, sacrificiu, iar pe de alta, iluminare, trezire la viață în manieră cristică. adevărul eliberator. Simbolul pelicanului este dual: pe de o parte el înseamnă moarte, sacrificiu, iar pe de alta, iluminare, trezire la viață în manieră cristică.

Simbolul pelicanului nu e doar o imagine a paternității ce-și sfășie pieptul pentru a-și hrăni progenitura; pe lângă conotația cristică, se poate vedea aici și sfășierea fără durere a magistrului care transmite elevilor destoinici cunoștințe atât de aprofundate încât fac parte din ființa sa.

Legenda vorbește despre devotamentul cu care pelicanii își cresc puii, dar și despre trăsăturile întrucâtva mistice ale acestor păsări. De aceea, pelicanul apare ca element principal în unele lucrări artistice ornamentale ce împodobesc unele biserici gotice. Astfel de lucrări pot fi văzute pe amvonul bisericii reformate din Cluj-Napoca, sau pe portalul sacristiei bisericii Sfântul Mihai, din același oraș.

Intr-o celebră xilografura din secolul XVI se poate vedea un pelican cu ciocul înfipt în piept și trei pui care îi sug sângele, , immortalizând astfel jertfa pelicanului care-si salvează puii de la foame. În Delta Dunării se găsește cea mai mare colonie de pelicani din Europa, specie protejată care reprezintă simbolul Deltei. Este un oaspete de vară, iar la începutul toamnei migrează, în jurul echinocțiului de toamnă, spre locuri mai calde. Pelicanul este simbolul lui Iisus, care se sacrifică pentru a da viață morților, sugerează Euharistia.

Leonardo da Vinci descrie astfel această pasăre de baltă: „Își iubește nespun puii și, găsindu-i uciși de șarpe în cuib, își sfășie pieptul cu ghearele și-i scaldă în propriul sânge, redându-le viața.”. Dar de multe ori, când lacurile sau apele lângă care locuiește nu mai au pești și se întoarce la cuib cu punga de sub cioc goală, pelicanul - așa spune legenda - își sfășie pieptul și-si hrănește puii cu propria carne și cu propriul sânge.

Legenda pinguinului

Alex

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi nu s-ar povesti. Cu mult, mult, mult timp în urmă, să tot fie prin anul 1000 sau poate mai departe, dar asta e altă carte, s-a întâmplat să fie o mare sărbătoare în rândul dobitoacelor, cele necuvântătoare. Dumnezeu a organizat un festin strălucitor și le-a chemat tocmai la Polul Nord, în palatul Moșului, plecat în Hawai pentru o binemeritată vacanță și cură de idei căci nu mai știa săracul ce păpuși să dăruiască fetițelor și ce căluț sau mașinuță voinicilor. Pentru marele bal toate speciile trimiseră ca reprezentanți câte o pereche frumos costumată sau împopoțonată, după cum îi dusesse mintea, banul și buzunarul.

Ultimul venit fu pinguinul care se pornise la drum hăt de la polul cel mai de sud. În vremurile de care povestim, personajul pomenit era galben-galben ca un ou ca să nu îl confundăm pesemne cu zăpada cea proaspăt cernută de Bunul Dumnezeu. Ca unul care trăia în ținuturile reci, nu prea deținea bani în portofel. Venise cu haina de fiecare zi, cea în care pornea la vânătoare de peștișori sclipitori, cea în care dormea și visa la țărături boreale, mult mai amicale, din punct de vedere al temperaturilor.

Taurul, care acaparând discuția, se lăudase toată seara cu părul său superkalifragilistic, observă bucățița mobilă de unt și, fără pic de considerație, începu un nou subiect de conversație. Sărmanul pinguin! De știa ce îl așteaptă, nu mai venea la nici o petrecere! Prefera întâlnirile austere. Domnul observă repede necazul și trimise cel mai bun croitor, un aligator. Ssssst! Acesta e un secret, deci mai bine tăceți. Cât ai număra până la trei, personajul nostru genuin s-a trezit costumat bicolor cu un frac incredibil de pufos, elegant și permanent.

Vedeți, de atunci poartă bărbații, la orice ceremonie, cele două cozi de la antipozi. Vă puteți imagina cum a reacționat taurul cel fanfaron și răutăcios. Oricum, drept răsplată pentru fapta lui și-a pierdut mult iubita podoabă capilară, primind în schimb o pereche de coarne, terne, ușor întoarse ca să nu poată să răstoarne dreapta rânduială a lui Dumnezeu.

Legenda unei Lebede Albe...

Sonia

Odată, demult, demult, trăia într-un sat dintr-o țară îndepărtată, o femeie săracă și văduvă, care avea doar o fetiță mică, dar cuminte și foarte frumoasă. Lebăda, căci așa se numea fetița, în timp ce creștea, se făcea tot mai cuminte și frumoasă, încât întreg satul o lăuda și o da pildă celorlalți copii iar când împlini vârsta de șapte ani, mamă-sa o trimise la

școală, unde ea învăța de minune. În sfârșit era o comoară de fată.

Tocmai în anul când Lebăda isprăvi școala, se întâmplă ca mamă-sa să se îmbolnăvească greu și să moară. Sărmana fată, rămasă singură, fără nici un sprijin și fără nici o mângâiere, fu luată de un om mai cu stare, ca s-o crească; dar degeaba. Nu mai avea mângâierea de mamă și apoi copiii acestuia o sâcâiau.

Într-una din zile, ea se hotărî să plece în lume, că poate va găsi un loc mai bun. Zis și făcut. Pânde până ce toți ai casei erau duși după treburi, se furișă prin fundul grădinii și când ajunse la drumul mare, o luă la fugă, până ce ieși afară din sat. Era o zi caldă de vară. Lebăda mergea pe drumul prăfuit, gândindu-se cum alți copii stau fără grijă la casele părinților lor, pe când ea trebuie să rătăcească cine știe cât, până când va găsi un adăpost. La joc nici nu se mai gândea.

Nu după mult timp, zări o pădure prin care trebuia să treacă. Ajunsă acolo, ea se așeză pe iarbă, să se răcorească, iar mai târziu se afundă printre copaci, să caute flori și fructe de pădure. Dar, deodată băgă de seamă că se însera. Un fior îi străbătu toi corpul. Ce să facă ? Nu mai găsea drumul și apoi unde să se ducă noaptea ? Întunericul se cobora din ce în ce și odată cu dânsul, nori groși și negri prevesteau sosirea unei furtuni. Lebăda, speriată, începu să alerge înapoi și încolo, spre a găsi drumul, dar vai ! rătăcise de-a binelea.

Deodată, un fulger roșu brăzdă cerul. Urmă un bubuit puternic și un vânt vijelios începu să bată cu furie. Furtuna sosise. Sărmana fată, plângând și tremurând de spaimă, se adăposti lângă un arbore gros, ascunzându-și fața în mâini, spre a nu mai vedea nimic împrejurul ei. În curând îi veni în minte cum mamă-sa o învățase, ca în timp de furtună să zică: „Tatăl nostru”. Repede se ridică în picioare și, cu mâinile împreunate, șopti printre lacrimi rugăciunea. Dumnezeu, care întotdeauna ascultă ruga copiilor cumiți îi veni în ajutor.

Ca prin minune furtuna încetă iar fata văzu aproape de ea o femeie nespus de frumoasă, îmbrăcată cu o haină luminoasă iar în picioare purta pantofi țesuți din fir de aur, cu câte o stea pe vârful fiecăruia. Părul său auriu, asemănător cu razele de soare, se revărsa în valuri bogate pe spate și peste umeri iar copacii își plecau crengile până la pământ, ca și cum i s-ar fi închinat. - Fetița mea - îi spuse minunata făptură - eu sânt Zîna-Zorilor și auzindu-ți rugăciunea, am venit să te iau cu mine; știu că ești orfană și nu ai pe nimeni de aceea vei merge la palatul meu, unde vei trăi în cea mai mare fericire.

Fata uimită și de vederea zânei, și de norocul ce-o aștepta, nu putu mai mult decât să-i mulțumească. Ca de o putere nevăzută se pomeni ridicată în sus și se

văzu plutind pe deasupra munților, câmpiilor, satelor și orașelor până ce se lăsară departe, departe, la porțile unui minunat palat de cristal, care avea douăsprezece turnuri de aur și în vârful fiecărui turn strălucea câte un luceafăr. Era palatul zânei. Îndată aci, Lebăda fu îmbrăcată cu veșminte scumpe și i se dădu serviciul de supraveghetorie a personalului palatului, care era compus din felurite păsări și animale.

Trecând un timp oarecare de viață îmbelșugată, Lebăda se schimbă cu totul de cum fusese și-n loc de fată smerită, cuminte și miloasă, deveni mândră și începu să persecute bieteles păsări și animale, ba pe care i se părea că nu-i intră în voie, le biciuia și nu le da de mâncare. Răbdară bieteles ființe o bucată de vreme dar când văzură că nu mai e chip de scăpare, se adunară în ascuns, ca să se sfătuiască cum să scape de pacoste. În sfârșit, după multă trudă, se găsi tocmai o cioară zburlită, care să vină într-ajutor. Păși în fața tuturor și zise:- Eu am găsit gândul cel mai bun de scăpare și tot eu îl voi duce la îndeplinire. Și, după ce le spuse gândul său, toate lighioanele începură să sară de bucurie, încât ridicară un nor de praf și fulgi, de se speriară și ele.

Într-o seară pe când Lebăda se plimba pe aleile grădinii, cioara cu pricina îi ieși în cale și după ce se tăvăli de mai multe ori pe jos, ca semn de plecaciune, zise:- Dragă fată, fie-mi iertat că îndrăznesc dar mai toate lighioanele ne-am hotărât să te alegem ca stăpâna noastră. Lebăda, mirată de cele auzite, răspunse:- Dar cum se poate una ca asta ? Nu aveți de stăpână pe zână ? Și apoi, cum pot eu să-i iau locul ?- Îți voi spune eu cum - zise cioara - numai dacă vrei. Lebăda căreia îi convenea de minune aceasta, răspunse:- Bine, vreau, numai spune-mi cum să fac. Atunci cioara urmă:- Fură cheia de argint de la palatul zânei, du-te în turnul cel mai înalt, deschide ușa de acolo și intră. Vei vedea o baie de aur plină cu lapte și, dacă tu te vei scălda în ea, vei deveni ca zâna, iar dânsa nu va mai avea nici o putere.

Lebăda, ispitită și mândră că va deveni zână, se duse repede, fură cheia și intră în camera de baie a zânei. Dar n-apucă să se înmoaie bine în baie, că se întâmplă ceva ciudat. Văzu cu groază cum tot trupul i se acoperi cu pene albe, cum mâinile i se prefăcură în aripi, picioarele în labe ca de gâscă iar capul i se prefăcu în cioc. Vru să țipe, dar glasul îi era pițigăiat. Înțelegând că a fost pedepsită de Dumnezeu pentru mândria și nesocotința ei, ieși cum putu și își luă zborul până se lasă pe un lac...Și de atunci, plutește mereu pe ape, căindu-se de greșeala pe care a făcut-o...

Tony Brill - Legende populare românești - Minerva

Legenda rândunicii

Vlad

A fost odată un mare împărat căruia împărăteasa îi născu o fată. La naștere, o zână ursitoare îi meni să fie mlădioasă ca trestia, să aibă graiul dulce ca mierea și obrazii ca bujorii. Apoi zâna îi dăruî o rochița fermecată, pe care copila nu trebuia s-o scoată niciodată de pe ea, ca să fie ferită de rele și spuse că trebuie să se ferească de Zburătorul luncilor.

Crescu frumos copila, după cum menise zâna. Începu să se plimbe în luncă, pe malul apei, pe sub arini, să urmărească rândunelele cum zburau, să stea în soare, pe iarbă. Atunci auzi glasul ademenitor

al Zburătorului care îi spunea cuvinte dulci despre frumusețea ei, despre părul ei negru și chipul ei alb, despre buzele ca niște cireșe și ochii ca niște luceferi strălucitori.

Fata de împărat fugi, dar într-o noapte caldă de vară, când nici o adiere nu mișca frunzele și toată natura dormea sub razele lunii, copila se duse la malul pârâului să se scalde. Scoase rochița fermecată și se scufundă în apă. Toate păreau să îi admire frumusețea: și iarba de pe maluri, trestiile, valurile și nuferii, pădurea și chiar luna argintie.

Copila auzi cântatul cocoșului, care vestea zorii. Se grăbi să iasă din apă, dar rochița îi dispăruse. Pe mal se afla Zburătorul, cu ochii aprinși. O cuprinse în brațe, dar deodată se trezi cu brațele goale și auzi un freamăt de aripă. Copila se preschimbase în rândunică și își luase zborul, iar rochița fu luată de vânt și se topi în raze ce căzură pe pământ. Din ele crescură până dimineață florile ce se cheamă și azi rochița rândunicii.

EGRETA

Florin

Una din păsările mele preferate este egreta, ea se găsește și în zonele lacustre din România. Este o pasăre rară, frumoasă cu penaj alb-lucios. Printre splendorile naturii din Delta Dunării se numără și două pasări migratoare înrudite, una mai mare, alta mai mică: egreta mare, sau stărcul alb mare și egreta mică. Ca toate pasările migratoare sau calatoare, ele trăiesc și cuibăresc

vara la noi în delta, iar toamna pornesc într-o lungă călătorie spre țări mai calde, unde iernează, pentru a reveni la noi când vine vara pe meleagurile noastre.

Corpul lor este acoperit cu pene albe, având strălucirea fulgilor de nea. Pe cap, pe spate și pe coada, au pene ornamentale lungi, spintecate, numite "egrete" sau "croșe", îndoit la varf, ca un croșet de împletit, de unde le vine și numele. Caracteristica tuturor stărcilor: stărcul vanat, stărcul purpuriu, stărcul de cireada, stărcul galben, stărcul pitic și stărcul de noapte, este că au un zbor de rară eleganță purtând gatul curbat pe spate, spre deosebire de celelalte pasări calatoare, care își țin gatul întins în față.

Păsărea trăiește în colonii și își face cuibul prin salcii scunde, sau pe trestiele bătrane, la înălțimea de 1-5 m deasupra nivelului apei. În aprilie-mai egreta depune 3-5 ouă, din care ies pușorii, pe care părinții îi hrănesc cu diferite vietăți mici de apă: pestisori, broscuțe, lipitori și diferite insecte. În trecut, egreta era vanată pentru penele ei frumoase, albe și crețe, folosite la împodobirea palariilor și a rochiilor, ceea ce a dus la scăderea îngrijorătoare a numărului lor. În prezent ele sunt declarate "monumente ale naturii", fiind ocrotite de lege, nu numai la noi, ci și în alte multe țări din lume.

Nu se putea ca frumusețea lor să nu stărnească imaginația oamenilor, a tuturor celor ce le admiră cu extaz. Așa s-a întâmplat că pe seama acestor pasări se povestesc mai multe legende. Una dintre acestea ne poartă prin Africa, acolo de unde ele se întorc la noi către primăvara, urmând că la apropierea iernii, cu vânturile ei reci și tăioase, egretele să se îndrepte spre sud, unde este mai cald.

De demult, de pe vremea când faraonii stăpâneau Egiptul, mai dăinuie și până în zilele noastre unele desene și sculpturi care infatisează niște pasări ce seamănă cu egreta de astăzi: sunt pasările Ibis, venerate de egipteni, ca pasări rare și sfinte. În fața unor temple antice, statuia unui om cu cap de soim, îl reprezintă pe Hqrus, fiul zeului Ossiris și al zeiței Issis, născut în apele Nilului.

Oare ce semnificație au toate acestea?

Legenda spune că în Etiopia, o țară situată în sudul Egiptului, printul Ankh s-a îndrăgostit de Karin, frumoasa fată a unui vestit bijutier din ținutul marilor lacuri din Africa Centrală. Frumoasa, înțeleaptă, tandră, blândă, bună

si generoasa, Karin parca era sortita sa-i fie sotie lui Ankh! Intr-adevar, se facu o nunta mare ce a tinut trei zile si trei nopti. Alaiul s-a pornit spre tara lui Ankh, unde acesta urma sa devina rege al regilor! Acolo, tinerii casatoriti au fost intampinati de marii demnitari ai tarii, cu urari de bine si cu daruri scumpe: "Sa va fie inimile mereu calde ca soarele Saharei, mintea sclipitoare ca Steaua Sudului, iar casa ca o oaza racoroasa in mijlocul desertului fierbinte, in care sa aveti tot ceea ce va trebuie, dar mai ales o vesnica intelegere intre voi". La cateva zile dupa nunta a avut loc sarbatoarea cu dansuri de toanftia a triburilor de razboinici Galla, sarbatoare straveche, cu caracter secret si sfant.

Într-un fantastic decor, la lumina palida a Lunii pline, tinerii razboinici, purtand coifuri impodobite cu pene de strut, dansau cu frenezie. Tdbele bateau ciudatul lor tam-tam, iar dansatoarele manuiau cu pricepere "castanetele" umplute cu seminte uscate.

Printul Ankh si printesa Karin asistau, impreuna cu mai marii tarii, la aceasta splendida serbare. Dintre toti si toate, printesa Karin se remarca prin farmecul vesmantului ei de un alb stralucitor, tesut cu migala din fire de argint. Pe cand petrecerea era in toi, s-a dezlantuie din senin un vant neobisnuit de puternic, aducand cu el vartejuri de nisip fin din deserturile fierbinti. Dintr-o data, au navalit cete de razboinici egipteni, veniti pe apele Nilului, sub conducerea lui Horus.

Războinicii s-au napustit asupra celor adunati la serbare, ucigandu-i pe demnitari si pe printul Ankh. Fascinat de frumusetea ei, Horus a rapit-o pe Karin, iar războinicii le-au răpit pe frumoasele dansatoare. Strigatele disperate si zanganitul de arme au fost oprite de Marele Vraci, care, tinand in mana o stea stralucitoare, i-a orbit pe navalitori. Ca prin minune, la un semn al vraciului, spre cer s-a inaltat un stol de pasari cu penaj alb stralucitor: erau sufletele dansatoarelor si al printesei Karin, transformate in egrete.

Egreta mare era sufletul lui Karin, iar egretele mici, sufletele frumoaselor dansatoare. Ele si-au luat zborul spre sudul Africii, de unde, spre primavara s-au indreptat spre Delta Dunarii, un loc mult mai primitiv decat locurile fierbinti din deserturile africane. Horus, cu razboinicii lui s-a inapoiat in Egipt. În amintirea acestor intamplari, dainuie si azi, in fata templelor egiptene, statuia razboinicului zeu, cu corp de om dar cu cap de soim.